

Αλέκος Κυραρίνης

Βιογραφικό

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1976 και μεγάλωσε στην Τήνο. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Οι εμπειρίες των νεανικών χρόνων του Αλέκου Κυραρίνη στην Τήνο, σ' ένα περιβάλλον παραδοσιακά ελληνικό όπου ο τρόπος ζωής ενέτασσε συλλογικές αξίες, όρισαν την συνείδησή του και εμπότισαν την τέχνη του.

Ο καλλιτέχνης αποσπά ή επανερμηνεύει μοτίβα από την πρωτοχριστιανική και λαϊκή παράδοση αλλά και τις καταβολές τους, όπως την αρχαϊκή τέχνη, και τα συνδυάζει με την αφαίρεση της μοντέρνας τέχνης. Εντάσσει τα μοτίβα αυτά σε ζωγραφικές συνθέσεις ή επιπεδοανάγλυφα γλυπτά που κρύβουν εντός τους μία θεολογική αναφορά, όχι όμως με μία μονοδιάστατη θρησκευτική οπτική, αλλά με μία ευρύτερη «φιλοσοφική» προσέγγιση η οποία εξερευνά τα αρχέτυπα, τις αναλλοίωτες αξίες και τα διαχρονικά ζητήματα της ανθρώπινης ύπαρξης - ζητήματα δηλαδή που, σύμφωνα με τον καλλιτέχνη, βρίσκονται στον πυρήνα της τέχνης διαφορετικών πολιτισμών.

Η επανάληψη μοτίβων στα έργα του Κυραρίνη και οι αμέτρητες παραλλαγές πάνω σε ένα θέμα απηχούν τις πολιτισμικές συγγένειες και σταθερές. Υπαινίσσονται την κοινή καταγωγική συνθήκη που απασχόλησε και την μοντέρνα τέχνη. Τα έργα του γίνονται έτσι διακειμενικές, διαπολιτισμικές, διιστορικές και αλληγορικές αναπαραστάσεις με μορφές και σχήματα – όπως φυτά, καράβια, πουλιά- που ανακαλούν ταυτόχρονα την ναϊφ τέχνη, σχέδια του

CITRONNE

Πικάσο, μορφές του Μιρό, την ισλαμική καλλιγραφία ή τα μοτίβα των περσικών χαλιών, ιδεογράμματα και γραφές, αραβουργήματα, την τέχνη των «ιθαγενών», την τέχνη των Αζτέκτων ή τα ευρήματα της γεωμετρικής περιόδου μεταξύ άλλων.

Ο καλλιτέχνης δημιουργεί ένα ανάπτυσμα από γραμμές, σχήματα, και χρωματικούς τονισμούς και προσεγγίζει την ζωγραφική επιφάνεια επηρεασμένος από τον Γιάννη Μόραλη. Σε κάποια έργα τα μοτίβα διαχωρίζονται περισσότερο η λιγότερα αδρά σε ζώνες ή πλαίσια, το σύνολο των οποίων δημιουργεί ένα ενιαίο πολύπτυχο. Σε άλλα έργα οι συνθέσεις είναι πιο ελεύθερες (έκθεση *όρατων τε καί άοράτων* 2020-2021). Ο καλλιτέχνης συνδυάζει την γεωμετρική διάταξη με μία σχεδιαστική δεινότητα και ελευθερία που προσδίδει στις μορφές την αίσθηση κίνησης και ζωής.

Ο Κυραρίνης δουλεύει επίσης με μεγάλες θεματικές ενότητες. Το 2005, ξεκινά μία σειρά γύρω από το δίπολο καλό/κακό, φως/σκοτάδι, χάος/τάξη, γύρω από τα πάθη, και με πρωταγωνιστές τον Άγγελο και τον δράκο που παραπέμπουν στην ιστορία του Αγίου Γεωργίου (το θρίαμβο του καλού έναντι στο κακό). Ο δράκος και η Περιστέρα, οι Άγιοι ιππότες είναι επίσης κεντρικές μορφές. Γύρω τους «υφαίνονται» φυτικά μοτίβα, καράβια, πουλιά και κυπαρίσσια, το μάτι, ο ιχθύς (έκθεση *Φως-Ζωή*, 2016, Παθοκτονία).

Τα ζωγραφικά του έργα καμωμένα με λάδι σε χαρτί, καμβά ή ξύλο (από το 2011 και έκτοτε) και αυγοτέμπερα γίνονται με στρώματα χρωμάτων και σχημάτων όπως σε ένα παλίμψηστο. Η τελική επιφάνεια φέρει ίχνη από την κάθε επίστρωση που καλύπτεται από την επόμενη. Με αυτόν τον τρόπο – παρά το γεγονός ότι όπως στις αιογραφίες, η σύνθεση είναι μετωπική και οι μορφές δεν έχουν όγκο - επιτυγχάνεται μία εντύπωση βάθους όχι ως προς την απόδοση των μορφών αλλά ως προς την συνολική ζωγραφική επιφάνεια.

Σημαντικό μέρος της καλλιτεχνικής του παραγωγής περιλαμβάνει μεγάλων διαστάσεων έργα όπως το *Ευχολόγιο* (2004). Ο Αλέκος Κυραρίνης επικολλά επίσης διαφορετικές ζωγραφικές επιφάνειες μεταξύ τους σε γεωμετρικά σχήματα ώστε να δημιουργούν ένα επίπεδο-ανάγλυφο σύνολο. Τα έργα του βγαίνουν επίσης στο χώρο, γίνονται αντικείμενα/γλυπτά που θυμίζουν αρχιτεκτονικά στοιχεία και φέρουν πάνω τους σχέδια/χαράξεις.

Η ζωγραφική του έχει γνωρίσματα ιχνογραφίας με χρώμα. Χαρακτηριστική είναι η ενότητα *Άγγελος και Δράκος* (2010) όπου τα μοτίβα αναπτύσσονται ελεύθερα σχηματίζοντας πιο αφαιρετικά σχήματα ενώ το φόντο διαφέρει και αυτό με την πρωτίστως λευκή χρωματική κάλυψη. Την ίδια περίοδο, η σειρά των *Χορευτών* και των *Τενόρων* (λάδι σε χαρτί, 2008-2009) αποδίδει σχηματικά φιγούρες σε κίνηση. Καμωμένες με μονοκοντυλιές θυμίζουν μία εγχάρακτη, ναίφ, μοντέρνα ζωγραφική που έχει τις ρίζες της σε ένα πρωτογενές στιλιστικό ιδίωμα όπως η ζωγραφική των σπηλαίων.

Σε επόμενα έργα η σύνθεση πυκνώνει και η δομή γίνεται πιο αυστηρή αλλά η χρήση της τριχρωμίας παραμένει (μαύρο, άσπρο, κιννάβαρη - απόχρωση του κόκκινου - και δευτερευόντως τα χρώματα που προκύπτουν από τους μεταξύ τους συνδυασμούς). Οι διαδοχικές τομές καθέτων, οριζόντιων και διαγώνιων γραμμών πάνω στις χρωματικές ζώνες δίνουν ενίοτε την εντύπωση ψηφιδωτού ή εγχάρακτου έργου ενώ τα άσπρα περιγράμματα αποδίδουν την αίσθηση των διάτρητων μαρμάρινων αρχιτεκτονικών στοιχείων. Χαρακτηριστική είναι η ενότητα *Άνω* (2013) όπου ανθρωπόμορφες μορφές σε δέηση δείχνουν προς τα πάνω, -έχουν τυπολογικό χαρακτήρα και προσιδιάζουν σε μινωϊκά ειδώλια, μορφές της κοπτικής τέχνης.

Οι ενότητες του έργου του Κυραρίνη συνδέονται εννοιολογικά καθώς κινούνται γύρω από πρότυπα και αξίες θεολογικής και υπαρξιακής σημασίας. Τις ενότητες *Καρδιά Νήφουσα* (2013) και *Παθοκτονία* (2015) ακολουθεί η ενότητα *Φως-Ζωή* (έργα με αυγοτέμπερα σε ξύλο, 2016) με τα περίτεχνα, ζωγραφικά αραβουργήματα που αρθρώνονται με λεπτοδουλεμένα, λευκά γραμμικά περιγράμματα θυμίζοντας ανάγλυφα, βυζαντινά ανθίβολα ή κεντήματα. Οι μορφές που προκύπτουν ελίσσονται σε όλη την επιφάνεια δημιουργώντας συμμετρίες, ισορροπία και κίνηση.

Ο καλλιτέχνης εξερευνά την σχέση ορατού και αόρατου (όπως στα έργα της έκθεσης *όρατῶν τε καί ἀοράτων* 2020-2021), και τον φυσικό κόσμο ως έκφραση του ανείπωτου. Θεωρεί ότι όπως και η θρησκεία, η τέχνη αποκαλύπτει τις βαθύτερες αλήθειες. Τέχνη και θρησκεία αποτελούν αμφότερες προαιώνιες όψεις της ανθρωπίνης ζωής και της ανάγκης του ανθρώπου να νοηματοδοτήσει και να αυτονοηματοδοτηθεί.

Από το 2020 ο καλλιτέχνης δημιουργεί αφαιρετικά γλυπτά αξιοποιώντας την εμπειρία του στην τέχνη. Ο Κυραρίνης έχει επίσης εικονογραφήσει ποιητικές συλλογές και περιοδικά έντυπα.

Το έργο του επαναπροσδιορίζει τη σχέση με την παράδοση και την εντοπιότητα, μέσα από μία νέα σύγχρονη προβληματική χωρίς την επιφανειακότητα του έθνικ. Η παράδοση σύμφωνα με τον ίδιο είναι σύμφυτη με την αυθεντικότητα, την καταγωγή και το αφομοιωμένο βίωμα που συνδέουν το προσωπικό με το συλλογικό.

Εκπαίδευση

1997 – 2003 Σπουδές Ζωγραφικής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, υπό την καθοδήγηση του Γιάννη Ψυχοπαίδη.

Διακρίσεις

1999 Πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό του ΥΠΕΧΩΔΕ για την αισθητική αναβάθμιση της υπόγειας διάβασης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα Θόδωρο Μανιατάκο).

Ατομικές Εκθέσεις

2025 *Χρώμα Κόκκινο*, επιμέλεια: Τατιάνα Σπινάρη-Πολλάλη, CITRONNE Gallery, Αθήνα.

Πεδίον Ανθίσματος, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, Αθήνα.

2024 *Αλεξίκακον Σχεδίασμα*, Ενοριακό Πνευματικό Κέντρο Αγ. Δημητρίου Γραμενίτσας, Άρτα.

2023 *Έπι τύμβω*, επιμέλεια: Τατιάνα Σπινάρη-Πολλάλη, Μαρία Γιαννοπούλου, Αρχαιολογικό Μουσείο Πόρου (σε συνεργασία με τη CITRONNE Gallery), Πόρος.

Approche Philothée / Φιλόθη Προσέγγιση, Μητροπολιτικός Ναός Αγ. Στεφάνου, Παρίσι, Γαλλία.

2022 *Alekos Kyrarinis: Lumière et Obscurité / Φως και Σκότος*, Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδας στον ΟΟΣΑ, Παρίσι, Γαλλία.

2020 – 2021 *Όρατών τε καὶ ἀοράτων*, επιμέλεια: Νίκος Π. Παῖσιος, CITRONNE Gallery, Αθήνα.

- 2018** *Υπέρ Ευχής*, επιμέλεια: Λουίζα Καραπιδάκη, Σοφία Ε. Πελοποννησίου-Βασιλάκου, Ίδρυμα Άγγελου και Λητώ Κατακουζηνού, Αθήνα.
- Άγγελος και Δράκος*, επιμέλεια: Λουίζα Καραπιδάκη, Ασπάλαθος, Τήνος (διοργάνωση: Alma Gallery & Φεστιβάλ Τήνου).
- Μικρή Αναδρομή*, επιμέλεια: Μαρία Γιαννοπούλου, Αττικό Σχολείο Αρχαίου Δράματος, Ελευσίνα.
- 2017** *Αγγελοφάνεια*, επιμέλεια: Γιώργος Μυλωνάς, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Αθήνα.
- 24 σκηνές της Αποκάλυψης*, επιμέλεια: Μάριος Teriade–Ελευθεριάδης, Enripides Gallery, Αθήνα.
- 2016** *Φως–Ζωή*, σε συνεργασία με τον ποιητή Δημήτρη Αγγελή, επιμέλεια: Λουίζα Καραπιδάκη, Ελληνοαμερικανική Ένωση, Αθήνα.
- 2015** *Κατά φύσιν*, επιμέλεια: Θέμης Ροδαμίτης, Φεστιβάλ Τήνου, Σχολείο Αρνάδου, Τήνος.
- Παθοκτονία*, επιμέλεια: Λουίζα Καραπιδάκη, Theorema Art Gallery, Βρυξέλλες, Βέλγιο.
- 2013** *Άνω*, επιμέλεια: Λουίζα Καραπιδάκη, Πινακοθήκη Γιώργου Ν. Βογιατζόγλου, Αθήνα.
- Καρδιά Νήφουσα*, επιμέλεια: Τατιάνα Σπινάρη-Πολλάλη, CITRONE Gallery, Πόρος.
- 2011** *Άνω*, Ιερά Μονή Ιεράς Καρδίας του Ιησού, Εξώμβουργο, Τήνος.
- 2010** *Άγγελος και Δράκος*, Χώρος Τέχνης 24, Αθήνα.
- Άγγελος και Δράκος I*, παρουσίαση βινιετών για την έκδοση του περιοδικού *Νέα Ευθύνη*, Χώρος Τέχνης 24, Αθήνα.
- 2007** *Άγγελος και Δράκος*, Γκαλερί Έκφραση, Αθήνα.
- 2003** *Αλέκος Κυραρίνης*, Γκαλερί Έκφραση, Αθήνα.

Ομαδικές Εκθέσεις (επιλογή)

- 2024** *Μυθιστορίες*, επιμέλεια: Τατιάνα Σπινάρη-Πολλάλη, CITRONNE Gallery, Πόρος.
- 2023** *Επαναλήψεις I*, CITRONNE Gallery, Πόρος.
Επαναλήψεις II, CITRONNE Gallery, Αθήνα.
- 2022** *Who Will Fight the Dragon*, Αλέκος Κυραρίνης & Νίκος Ποδιάς, CITRONNE Gallery, Πόρος.
Ο Φώτης Κόντογλου και η επιρροή του στους νεότερους, επιμέλεια: Κυριάκος Κουτσομάλλης, Ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή, Αθήνα.
- 2020** *Ars Longa*, CITRONNE Gallery, Αθήνα.
- 2019** *5*, επιμέλεια: Ελισάβετ Πλέσσα, 16 Φωκίωνος Νέγρη, Αθήνα.
- 2017** *Γενέθλια Γη – Αναφορά*, επιμέλεια: Μάνος Στεφανίδης, Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού, Τήνος.
Το φως του μαύρου, επιμέλεια: Γιώργος Μυλωνάς, Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, Αθήνα.
- 2016** *Αιγαίο: Ταυτότητες + Διαδρομές*, επιμέλεια: Τατιάνα Σπινάρη-Πολλάλη & Μάρω Πρεβελάκη, CITRONNE Gallery, Πόρος.
Ornament, επιμέλεια: Ελισάβετ Πλέσσα, Γκαλερί Σκουφά, Αθήνα.
Art Archives, Muzeum Kresów w Lubaczowie, Πολωνία.
- 2014** *Barcelona Calling – 3 évocations sur la ville*, Hidden Factory, Βαρκελώνη (διοργάνωση: Aliquando Gallery, Παρίσι).
- 2012** *10x10: Εικόνες και Κείμενα*, Χώρος Τέχνης 24, Αθήνα.
- 2008** *«Πάντ' ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα τα μάτια της ψυχής μου...» – Σκιαγραφώντας τον Διονύσιο Σολωμό*, επιμέλεια: Ίρις Κρητικού, Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων / Παλαιό Μοναστήρι Αγίων Κοσμά και Δαμιανού, Βενετία, Ιταλία.
- 2004** *Ευχολόγιον*, επιμέλεια: Ίρις Κρητικού, Γκαλερί Έκφραση, Αθήνα.
- 2001** *Απόπειρες Ποιητικού Ρεαλισμού*, Γκαλερί Έκφραση, Αθήνα.

Εικονογραφήσεις

Ημερολόγιο Ομίλου ALPHA, 2003.

Δημήτρης Αγγελής, *Επαληθεύοντας τη νύχτα*, Νέος Αστρολάβος / Ευθύνη, 2011.

Κώστας Βραχνός, *Encima del subsuelo / Πάνω απ' το υπέδαφος*, περιορισμένη έκδοση, 2012.

Ιερομόναχος Αντώνιος Ρωμαίος, *Σταλάγματα από τα κεραμίδια*, Εν Πλω, 2015.

Μοναχός Ιωάννης, *Διψώ για ένα ζωντανό νερό*, Εν Πλω, 2018.

Εικονογραφήσεις σε Περιοδικές Εκδόσεις

Νέα Ευθύνη (τεύχη 1–3, 2010–2011).

Αντίβολα, 1 (2017), Αθήνα.

Φρέαρ (από το 2013).

Baumstrasse (από το 2010).

Βιβλιογραφία

Όρατων τε πάντων καὶ ἀοράτων, CITRONNE Gallery, 2020 (κείμενα: Τ. Σπινάρη-Πολλάλη, Ν. Π. Παῖσιος).

Υπέρ Ευχής, Ίδρυμα Ἀγγελου και Λητώς Κατακουζηνού, 2018 (κείμενα: Σ. Πελοποννησίου-Βασιλάκου, Λ. Καραπιδάκη).

Φως – Ζωή, Ελληνοαμερικανική Ένωση, 2016 (κείμενα: Λ. Καραπιδάκη, Δ. Αγγελής).

ALEKOS KYRARINIS, Πινακοθήκη Γ. Ν. Βογιατζόγλου, 2013 (κείμενα: Γ. Βογιατζόγλου, Λ. Καραπιδάκη, Κ. Βραχνός, Κ. Σιαφάκας).

Ο Άγγελος, ο Δράκος και ο Χορευτής, Χώρος Τέχνης 24, 2010
(ποίηματα: Κ. Βραχνός).

Άγγελος και Δράκος, Γκαλερί Έκφραση, 2007 (κείμενο: Χρ.
Μπουλώτης).

Συγγραφικό Έργο

Αλέκος Κυραρίνης, *Οι ερωτήσεις της Νεφέλης*, Μικρός Αστrolάβος /
Ευθύνη, Αθήνα, 2011.